



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XII. An circa Personarum in Diuinis Aequalitatem Gentilizet Caluinus?

**urn:nbn:de:hbz:466:1-35233**

## QVÆSTIO XII.

An circa Personarum in Diuinis AEqualitatem Gentilizent Calvinista?

**L**VTHERO-CALVINISTARVM doctrina communis hodie nobiscū in hoc consentit, quod plerique docent Vnitatem in Trinitate; præter Transyluanos.

CALVINVS autem, quem Valentinum re & nomine Gentilem, natione Hispanum, stylo primum confodit; deinde & gladio Magistratus Geneuensis, vel in carcere nexum, canereque palinodiam paratum, est ad necem vltique, & ad oreum persecutus: eiuſdem tamen Arianismos demum non abhorruit; sed amauit, ac propugnauit infelix istos:

I. GENTILIS talia Prothesi septima: Solus Pater est Vnus Deus. Octauā Solus Pater est αὐτὸς θεός, id est, à nullo superiore essentialius; sed à se ipſo Deus. Nonā Qui Vnum Deum in Proprietates, & Personas distinguit; vel sibi vtriusque facit, vel necessarid Vnus Dei Substantiam diuidit, atque discernit. Vndecimā. Genitus à Genitore numero differt; non Potestate, scientia, aut natura diuorsare. Duodecimā. Vnus Deus, & λόγος eius, dua sunt eiusdem natura substantia intelligentes, id est, duo aterni Spiritus consubstantiales, congruo gradu, ordine, & proprietate distincti. &c.

2. Georgius Niger apud Stancarum libro contra Pinzouianos ait; Ego cū Sarnitio & alijs; nolimus credere, quod Filius Dei sit Patri aequalis, sed Minorem Patre asserimus. Quā causā Symbolum Athanasii, vocant Sathanasii.

3. CALVINVS, inquam, similia sensit & docuit: præsertim Filium Dei Patre minorē Deum esse. Sic & LVTHERVVS cum Synonymis Vide fusè recitatos ipsos supra quæst. 9. Refutatos quoque obiter in mea Genealog. quæst. 5. & in Antichristo q. 5. Ergo isti Gentilizant; imò reipsa sunt Gentilistæ, id est, germani Ariani, & Machumetani, ac pene Judæi: teste Hunnio in suo Caluino Iudāizante.

AVTOR. Sic contrā. I. Quem ve-

teris Testamenti complura loca vocant vnum verum Deum Israël; eadem ipsa Nouum Testamentū exponit de Christo: Ergo Christus est idem vnus verus Deus Israël. At in illo DEO Veteris Instrumenti nihil Inæquale vsquam significatur aut reuelatur: Ergo Christus, quā Deus, Aequalis est Patri, vti & Consubstantialis.

Antecedens testatum reddamus. 1. Exod. 20. Ego sum Dominus Deus tuus, qui te eduxi de terra Aegypti. Id est, ait Iudas in Canon, IESVS, populum de Aegypto saluans, secundo eos, qui non crediderunt, perdidit.

2. Psal. 67. Dominus in eis in Sinai in sanctis. Ascendisti in altum, cepisti captiuitatem, accepisti dona in hominibus. Id est, Ephel. 4. Vnicuique nostrum data est gratia, secundum mensuram donationis Christi, Propter quod dixit: Ascendens in altum, &c.

3. Isa. 6. Vidi Dominum sedentem &c. qualis isthic describitur Maiestas Dei; talis & in Nov. Test. delineatur, Iohan. 12. & Apoc. 4. 4. Isa. 45. Ego Deus, & non est alius: In mem. ipſo iuravi: quia mihi curuabitur omne genu. Ita Rom. 14. Omnes stabimus ante tribunal Christi. Scriptum est enim, Vno ego, dicit Dominus, quia mihi flectetur omne genu.

4. Isa. 35. Deus ipſe veniet, & saluabit nos: Tunc aperientur oculi caecorum, & aures surdorum patebunt, & saliet sicut ceruus claudus, &c. Id de seipſo Christus exponit Matt. 11. Nunciate Ioanni, &c. caeci vident, surdi audiunt, claudi, &c.

III. SIBYLLÆ præcinuere IESVM Christum Vnum verum Deum, Patriæqualem, in carne venturum. At Clemens, lib. 6. Stromatum, asserit Apostolū Pau-

## QVÆSTIO XIII.

## Qualis sit facta Christo Atributorum DEI Communicatio?

Paulum gentiles ad Sibyllarum leſitationem admonuiſſe. SS. Patres verò, Iuſtinus, Auguſt. &c. citant eas percrebrò. Et Erythraa canit in Vaticanio, cuius initiales literæ reddunt has voces, *IESVS Christus Dei Filius: Saluator, Crux.* quod iſtis concluditur:

*Vnus & æternus Deus; hic Seruator, & Idem CHRISTVS: pro nobis paſſus: Quem carmina ſignant.*

III. VISIONVM & MIRACVLO-  
RVM diuina teſtimonia ſuper Æquali-  
tate Conſubſtantiali, ſeu *ὁμοουſια* recitat  
perilluſtria Illuſtriſſ. Card. Bellarm. lib. 1.  
de Chriſto cap. 12. Quibus in præſens  
ſuperſedebit ſtudium breuitatis.

IV. D. THOMAS p. 1. q. 42. a. 1.  
Necesse eſt ponere Æqualitatem in Per-  
ſonis. Quia, lib. 9. *Metaph. textu 15. 16. 17.*  
æquale dicitur quaſi per negationem  
maioris & minoris; non autem poſſu-  
mus in Diuinis ponere maius & minus.  
Quia, ait Boëtius lib. de Trin. *Eos diffe-  
rentia, ſcilicet Deitatis, comitatur, qui vel  
augent, vel minuunt: vt Arius: qui gradi-  
bus numerorum, Trinitatem variantes di-  
ſtrahunt, atq. in pluralitatem deducunt.*

Ratio eſt: Quia Inæqualium non  
poſteſt eſſe vna Quantitas numero: Quã-  
titas autem in Diuinis non eſt aliud, quã  
Eſſentia: Vnde ſi eſſet inæqualitas in  
Perſonis diuinis, non eſſet in eis vna  
Eſſentia: & ſic eſſent tres Perſonæ vnus  
Deus; quod eſt impoſſibile. Oportet igi-  
tur Æqualitatem ponere in Diuinis.

Vnde S. Auguſt. lib. de fide. c. 1. to. 3.  
*Æqualitas intelligitur in Patre, Filio, &  
Spiritu S. in quantum nullus horum aut præ-  
cedit æternitate, aut excedit magnitudine,  
aut ſuperat poteſtate. &c. Plura in mea  
Genealogia quaſt. 5.*

LVTHERVS in Conc. de Nat. Dom. *Duo CHRIS-  
TI ſunt: vnus Chriſtus eſt DEVS Omnipotens:  
Alter Chriſtus eſt Homo non Omnipotens.* Quocirca,  
duos habet filios Deus Luthero. 2. Brentius, pag. 113.  
Recognitionis ſuæ, patri ſuo Luthero adſiſit audacter;  
Discrimen, inquit, inter Chriſtum & alios homines non  
proprie Inhabitatione Filij Dei in Filio hominis; ſed  
Communi catione Proprietatum, quibus Filius hominis  
ab inhabitante Filio Dei ornatur.

CALVINVS lib. contra Gentilem pag.  
917. *Si Eſſentiam Pater Communicauit, cum  
Filio, vel ex ſolido communicauit, vel ex parte:  
Si ex parte, dimidius Deus eſt: Si ex ſolido,  
in ipſo Patre Euannit.* Rurſus ibid. *Si Patris  
Eſſentia eſt in Filio; erit etiam in eo Perſona  
Patris.*

AVTOR Euax; quàm argutæ con-  
ſequentiæ? Eas nec Carneades helleboro  
purgatus refellat; nedum prænſus. Vide,  
& Ride *Camelium ſaltantem.*

Atat: 1. Acclamat eianonymus Caluinista  
quidam apud Feuardentium in Dialogo:  
*Incommunicabilis eſt eſſentia diuina.* 2. Ad-  
uolant Caluino ſuo ſuffragatores Samofate-  
ni noui, Blandrara *Diſput. 6. Albana, Tran-  
ſyluani Miniſtri lib. 2. Cap. 7.* Et hæteſiar-  
cha eorum Neſtorius, apud Theodoretum  
lib. 4. *haeret fabul.* Quorum iſta aſſertio pau-  
xillò mitior: *Chriſto homini communicatam à  
Deo Diuinitatem eſſe; non per generationem æ-  
ternam, ſed per Vnctionem gratiæ & Inhabi-  
tationem: Ac proinde, Poſſe Chriſtum dici De-  
um; ſed Deum Factum, Temporalem, Non æ-  
ternum.*

Addo his Beza. Caſtallio probauerat  
ex d. cto prophetiæ, *Egone parere faciam, &  
non periam? Omnes homines eſſe creaturis Dei.*  
Quid Beza? Lib. contra Caſtallionem: *Dico,*  
ait, *è contrario: Deum, ex quo Adamus pecca-  
nit, deſiſſe Patrem eſſe in Adamo generis hu-  
mani.* Vide *Schlüſſelburgium, lib. 1, Theol.  
Scholaſtica fol. 3.*